

Persbericht, 18-12-2015

Meerjarenprogramma van de Nationaal Coördinator Groningen: een tombola van gemiste kansen!

Beknopt commentaar

Het Meerjarenprogramma (MJP) zit gevangen in kaders *die door minister Kamp zijn vastgesteld*. Met die kaders is de GBB het absoluut oneens, omdat het de acceptatie van het MJP door burgers beperkt en daarmee een succesvolle uitvoering van het MJP frustreet. En ook averechts werkt op het herstel van vertrouwen.

Dat de NAM bij alle regelingen die met bewoners en gemeenten moeten worden getroffen aan de touwtjes blijft trekken, is voor bewoners onverteerbaar. En in het bijzonder dat de NAM de uitvoering van herstel en versterking meebepaalt.

Het schade afhandelingsproces wordt verbeterd; een positief punt daarbij is de komst van een arbiter bij patstellingen met behoud van het beroep op de rechter. De komst van een burgersteunpunt en de beoogde zorgvuldigheid en betrokkenheid van bewoners bij de verstevigingsoperatie worden ook als positieve punten gezien.

Gegeven de te beperkte speelruimte voor de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) kan de GBB op een algemeen niveau zich vinden dat er dergelijk MJP komt. Echter voor de bewoners zijn er een fors aantal pijnpunten in het MJP. De belangrijkste ervan zijn direct verbonden met de veel te grote rol van de NAM.

Uitgebreider commentaar

Het MJP beoogt schadeherstel en versterking van woningen in het aardbevingsgebied. De uitvoerder is de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) die voor zijn plannen toestemming nodig heeft van verschillende overheden en zich laat adviseren door maatschappelijke partijen en lokale bestuurders.

Het MJP zit gevangen in kaders *die door minister Kamp zijn vastgesteld*:

- De gaswinning gaat niet naar het geadviseerde niveau van SodM van januari 2013.
- De normen voor veiligheid stellen, tezamen met een risicoanalyse, specifieke eisen aan de versterking van woningen.

- De overheid weigert het proces van herstel en versterking geheel onafhankelijk van de NAM te regelen.
- De uitvoering van het schadeherstel en de versterkingsoperatie blijft bij het CVW, contractpartner van de NAM.

Deze kaders zijn vaste uitgangspunten voor de NCG.

De GBB kan zich niet vinden in deze uitgangspunten. Ze werken averechts op het herstel van vertrouwen. Bij de herstel- en versterkingsoperatie wordt veel van bewoners gevraagd. Dan mogen bewoners verwachten dat de overheid alles doet om het risico te verminderen, dus zo weinig mogelijk gas te winnen. De normen voor veiligheid en voor versterking zijn behoorlijk willekeurig vanwege alle onzekerheden over de aardbevingen en de effecten daarvan.

De NCG zal over alle onderdelen van zijn programma moeten onderhandelen met de NAM, de belangrijkste financier van schadeherstel en versterking. Dat de NAM bij alle regelingen die met bewoners en gemeenten moeten worden getroffen aan de touwtjes blijft trekken, is voor bewoners onverteerbaar. Helemaal dat ze de uitvoering van herstel en versterking meebepaalt.

Groningers verwachten van een Nationaal Coördinator Groningen een onafhankelijke positie met meer bevoegdheden bij de vormgeving en uitvoering van het MJG.

Binnen de genoemde kaders heeft de NCG een plan opgesteld: een samenhangend stel regels en procedures voor het proces van herstel en versterking.

Op een algemeen niveau kan de GBB zich vinden in dit plan, tenminste gegeven de beperkte speelruimte voor de NCG. Dit betreft zowel de inrichting van de schadeafhandeling als de versterkingsoperatie. Positieve punten zijn de komst van een arbiter bij patstellingen in het schadeherstelproces, de komst van een burgersteunpunt en de beoogde zorgvuldigheid en betrokkenheid van bewoners bij de versterkingsoperatie. Verder is het positief dat de maatschappelijke organisaties betrokken worden bij de uitwerking van alle regelingen voor bewoners, hoewel afgewacht moet worden hoe er met de adviezen van de maatschappelijke organisaties wordt omgegaan.

Niettemin zit er voor de GBB een fors aantal pijnpunten in het MJG. De belangrijkste ervan zijn direct verbonden met de rol van de NAM:

- Er moet worden gesproken van "mijnbouwschade" in plaats van "aardbevingschade". Niet alle schade is het directe gevolg van aardbevingen. Vooral de NAM zou hier dwars liggen.
- Er komt voorlopig geen regeling voor compensatie voor waardedaling. De NAM weigert hieraan mee te werken zolang dit onder de rechter is.
- Het MJG voorziet niet in een algemene uitkoopregeling, iets waar de GBB een sterke voorstander van is.
- In het MJG wordt gesproken over een 'Fonds achterstallig onderhoud', waaruit bewoners kunnen lenen onder 'gunstige' voorwaarden om bij te dragen aan het herstel van hun woningen. De GBB is zeer beducht voor de uitwerking en het effect hiervan.
- In het MJG is opgenomen dat de NAM ook de begroting voor de gebiedsversterkingsplannen moet goedkeuren, die het CVW zal uitvoeren. De GBB vindt dat dit niet kan, immers hier is duidelijk sprake van tegenstrijdige belangen.

- Hetzelfde geldt voor de invloed van de NAM op normstellingen voor sloop. De hoogte van de versterkingskosten in verhouding tot de waarde van de woning zal voor de NAM een belangrijke rol spelen.
- Uit het MJP blijkt niet dat de NCG voldoende middelen krijgt om de operatie voldoende snel uit te kunnen voeren.
- Gemeenten worden opgeroepen "de rol van het bouw- en woningtoezicht actiever in te vullen". De GBB verwacht dat bewoners in het aardbevingsgebied daardoor voor de tweede keer worden benadeeld. Zij worden op dit punt strenger behandeld dan de rest van Nederland.

Tenslotte benadrukt de GBB dat de gaswinning zo snel mogelijk moet worden teruggebracht naar een veilig niveau (volgens de inzichten van het SodM is dat 12 miljard kuub per jaar). Dat zal de versterkingsoperatie aanzienlijk beperken, want het aantal aardbevingen en de sterkte van de aardbevingen daalt dan volgens SodM naar een veilig niveau.

Bestuur Groninger Bodem Beweging